

معافیت تحصیلی دانشجویان

فرایند بازگشت به تحصیل مشمولان انصرافی از دانشگاهها به شرط:

- (۱) عدم انصراف از تحصیل برای دومین مرتبه.
- (۲) عدم اخراج یا ترک تحصیل منجر به اخراج.
- (۳) عدم قرار گرفتن در سنوات ارفاقی.
- (۴) عدم گذشت بیش از یکسال از تاریخ انصراف.

بازگشت به همان دانشگاه، همان مقطع و همان رشته جهت ادامه تحصیل قبلی به شرط:

- (۱) عدم اعزام بخدمت مشمول.
- (۲) ارائه موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاهها مبنی بر بازگشت به تحصیل مشمول به وظیفه عمومی محل تحصیل .
  - احیای معافیت تحصیلی و مجوز اعاده (بازگشت) به تحصیل
  - در صورتی که مشمول پس از انصراف تقاضای معافیت پزشکی داده و سرباز شناخته شده باشد، پس از اعاده به تحصیل تا پایان تحصیل مجاز به تحصیل مجدد پس از انصراف از تحصیل نخواهد بود .

ارائه پذیرش مجدد از دانشگاه به شرط:

- (۱) عدم پذیرش در مقطعی که قبلا از آن مقطع فارغ التحصیل شده است .
- (۲) در صورتیکه مشمول پس از انصراف تقاضای معافیت پزشکی داده و سرباز شناخته شده باشد ، پس از اعاده به تحصیل ، تا پایان تحصیل مجاز به تحصیل مجدد پس از انصراف از تحصیل نخواهد بود.

سقف سنوات مجاز تحصیل در دانشگاهها

مقطع تحصیلی	حداکثر سال مجاز برای تحصیل
کاردانی	۲,۵
کارشناسی ناپیوسته	۳
کارشناسی ارشد ناپیوسته	۳
کارشناسی پیوسته	۵
کارشناسی ارشد پیوسته	۶
دکتری پزشکی پیوسته	۸
دکتری تخصصی ناپیوسته	۶

در مواردی که دانشجو در سنوات قانونی مقرر نتواند تحصیل خود را به اتمام برساند ، با تشخیص واعلام کمیسیون موارد خاص دانشگاه های مربوط و صرفا جهت فراغت در آن مقطع ، و موافقت وظیفه عمومی حداکثر یکسال به مدت فوق اضافه می شود.

شرایط ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مقطع کاردانی و بالاتر در دانشگاهها

قبل از اعزام بخدمت : حداکثر بیش از یکسال از فراغت مقطع قبلی نگذشته باشد.
بعد از اعزام بخدمت : در صورت نداشتن غیبت و پذیرش در دانشگاه در مقطع بالاتر ، مجاز به ترخیص از خدمت جهت ادامه تحصیل می باشد.

شرایط ادامه تحصیل مجدد مشمولان اخراجی و یا انصرافی از دانشگاهها

مشمولان اخراجی یا ترک تحصیل منجر به اخراجی از دانشگاهها (پس از ورود به سن مشمولیت) تا پایان خدمت مجاز به ادامه تحصیل نمی باشند.

مشمولان انصرافی از دانشگاهها (پس از ورود به سن مشمولیت) ، در صورتی که بعد از ورود به سن مشمولیت فقط یکبار انصراف داده باشند و حداکثر یکسال از تاریخ انصراف بیشتر سپری نشده باشد ، از کردانی تا دکتری فقط یکبار مجاز به ادامه تحصیل در همان مقطع یا مقطع پایین تر می باشند.

نکته: مشمولان، مجاز به تحصیل مجدد در مقاطعی که قبلا از آن مقطع فارغ التحصیل شده اند نمی باشند.

مثال:انصراف از مقطع کارشناسی ناپیوسته ، در صورت داشتن شرایط ادامه تحصیل مجدد فقط مجاز به ادامه تحصیل در همان مقطع می باشند و مجاز به ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی پیوسته نیستند.

انتقال به دانشگاههای داخل کشور به شرط

- (۱) عدم انصراف از دانشگاه مبدا.
  - (۲) عدم قبولی مجدد در آزمون یا پذیرش مجدد.
  - (۳) عدم تغییر در مقطع و رشته تحصیلی .
- مشمولان دانشجو ، در صورت ارائه موافقت دانشگاه مبدا و دانشگاه مقصد با رعایت شرایط فوق الذکر با لحاظ مدت سنوات تحصیلی دانشگاه اولیه مجاز به انتقال می باشند.
- نکته: انتقال به دانشگاههای خارج کشور مجاز نیست.

معافیت تحصیلی دانش آموزان

دانش آموز مشمول

به فرد ذکور ایرانی که پس از ورود به سن ۱۹ سالگی (۱۸ سالگی تمام) به صورت حضوری و پیوسته به تحصیل اشتغال داشته باشد ، دانش آموز مشمول اطلاق می گردد.

فرایند اخذ معافیت تحصیلی دانش آموزان

- (۱) از اول ماه ورود به ۱۹ سالگی، ارائه درخواست معافیت تحصیلی به مراکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰).
- (۲) صدور معافیت تحصیلی دانش آموزان با سقف سنوات تحصیلی حداکثر تا ۲۰ سالگی تمام
- (۳) ارائه معافیت تحصیلی به واحد آموزشی .

در صورت انتقال مشمول به واحد آموزشی شهر دیگر :

- (۴) ارائه درخواست ثبت انتقال معافیت تحصیلی از واحد آموزشی ثانویه به مرکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰).
- (۵) صدور معافیت تحصیلی جدید و ارائه آن به محل تحصیل جدید.

پس از فراغت از تحصیل ، ترک تحصیل ، اخراج و یا انصراف از تحصیل :

- (۶) ارائه فرم تکمیل شده آخرین وضعیت مشمولان دانش آموز به مراکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) .

فرایند بازگشت به تحصیل دانش آموزان

- الف) در صورت وقفه ی تحصیلی دانش آموزان مشمول (ترک تحصیل- اخراج و یا انصراف از تحصیل) حداکثر ظرف مدت ۳ ماه ، ارائه نامه موافقت واحد آموزشی به مراکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) محل تحصیل .
- ب) در صورت عدم اعزام بخدمت یا عدم قرار گرفتن در سیر مراحل معافیت پزشکی برای بیماریهایی که معافیت تحصیلی مانع آن است ، احیاء معافیت تحصیلی توسط مراکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰) و ارسال به واحد آموزشی .

سقف سنوات تحصیلی دانش آموزان

حداکثر تا پایان ۲۲ سالگی مجاز به تحصیل می باشند.	کاردانش و فنی و حرفه ای	دانش آموزانی که از مهر ماه ۱۳۹۱ در پایه دوم مقطع متوسطه و بالاتر اشتغال به تحصیل یابند.
حداکثر تا پایان ۲۴ سالگی مجاز به تحصیل می باشند.	رشته های نظری (دارای پیش دانشگاهی)	
حداکثر تا پایان ۲۰ سالگی مجاز به تحصیل می باشند .	کلیه رشته ها	دانش آموزانی که از مهر ۱۳۹۱ در پایه اول مقطع متوسطه اشتغال به تحصیل یابند

شرایط ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مقطع متوسطه در دانشگاهها

قبل از اعزام به خدمت : حداکثر بیش از یکسال از فراغت مقطع متوسطه نگذشته باشد.
بعد از اعزام به خدمت : در صورت نداشتن غیبت و پذیرش در دانشگاه در مقطع کارشناسی ، مجاز به ترخیص از خدمت جهت ادامه تحصیل می باشد.

معافیت تحصیلی طلاب حوزه های علمیه

طلبه مشمول به شخصی اطلاق می شود که در سن مشمولیت برابر ضوابط و مقررات مرکز مدیریت حوزه علمیه در یکی از حوزه های علوم دینی پذیرش شده و یا اینکه قبل از سن مشمولیت مشغول به تحصیل گردیده و به سن مشمولیت رسیده اند.

فرایند معافیت تحصیلی طلاب حوزه های علمیه

- با ورود به سن مشمولیت :
  - ارائه درخواست معافیت تحصیلی مرکز مدیریت حوزه های علمیه استان به مراکز خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس +۱۰)
  - صدور معافیت تحصیلی طلاب حوزه های علمیه برای مقطع درخواست شده از حوزه
- پس از اتمام مقطع تحصیلی:
  - ارائه فرم تکمیل شده آخرین وضعیت طلاب حوزه های علمیه به مراکز خدمات الکترونیک انتظامی و ثبت درخواست تمدید معافیت تحصیلی مشمول
  - در صورت عدم اتمام سنوات مجاز تحصیلی ، صدور معافیت تحصیلی برای مقطع تحصیلی جدید و ارسال به مرکز مدیریت حوزه های علمیه استان

سنوات تحصیلی طلاب علوم دینی

سطح ۱	از پایه ۱ تا پایه ۶	بطور متوسط ۶ سال و حداکثر ۹ سال مجاز به تحصیل است.
سطح ۲	از پایه ۷ تا پایه ۹	بطور متوسط ۳ سال و حداکثر ۶ سال مجاز به تحصیل است.
سطح ۳	پایه ۱۰ و ۲ سال حضور در کلاس خارج فقه	بطور متوسط ۳ سال و حداکثر ۵ سال مجاز به تحصیل است .
سطح ۴	تحصیل در دروس خارج فقه	مادامی که مرکز مدیریت حوزه علمیه قطع رابطه تحصیلی آنان را اعلام نکند ، همچنان از معافیت تحصیلی استفاده خواهند نمود .

ادامه تحصیل فارغ التحصیلان دانشگاهها در حوزه های علمیه

قبل از اعزام به خدمت : در مهلت یکسال پس از فراغت و برای فارغ التحصیلان مقطع دکتری ، ضمن رعایت شرط قبل از ورود به سن ۳۰ سالگی ، مجاز به تحصیل در حوزه علمیه می باشند.

بعد از اعزام بخدمت : سربازان مجاز به ترخیص از خدمت جهت تحصیل در حوزه علمیه نمی باشند.

ادامه تحصیل دانشجویان انصرافی از دانشگاهها، در حوزه های علمیه

در مهلت یکساله پس از انصراف از تحصیل و برای دارندگان مدرک تحصیلی دکتری ضمن رعایت شرط قبل از ورود به سن ۳۰ سالگی ،

نکته: دانشجویان اخراجی یا ترک تحصیل منجر به اخراج از دانشگاهها ، تا پایان خدمت دوره ضرورت مجاز به تحصیل نیستند

معافیت تحصیلی خارج از کشور

معافیت تحصیلی دانش آموزان مقیم خارج از کشور

فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور ، فقط چنانچه هنگام ورود به سن مشمولیت در مدارس ایرانی آن کشور یا مدارس خارجی مورد تایید وزارت آموزش و پرورش به تحصیل اشتغال داشته باشند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از ورود به سن مشمولیت می بایست با مراجعه به نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط نسبت به اخذ معافیت تحصیلی خارج از کشور اقدام نموده و تا ۲۰ سالگی مجاز به تحصیل در مقطع متوسطه می باشند.

ادامه تحصیل فارغ التحصیلان مقطع متوسطه خارج از کشور در دانشگاهها

مشمولان ایرانی مقیم خارج از کشور که با دارا بودن معافیت دانش آموزی خارج از کشور از مقطع متوسطه فارغ التحصیل گردیده اند در صورت پذیرفته شدن در یکی از دانشگاههای مورد تایید وزارت علوم یا بهداشت مشروط بر آنکه بیش از یکسال از تاریخ فراغت از تحصیل آنان نگذشته باشد با مراجعه به نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط نسبت به اخذ معافیت تحصیلی اقدام می نمایند.

نکته:فارغ التحصیلان مقطع متوسطه داخل کشور مجاز به ادامه تحصیل در دانشگاههای خارج از کشور قبل از اخذ مدرک کارشناسی داخل کشور نمی باشند.

سنوات تحصیل دانشجویان خارج از کشور

همانند دانشجویان داخل کشور می باشد.

نکته: در صورت عدم اتمام تحصیل مشمولان در سنوات مجاز ، با موافقت وزارت علوم یا بهداشت ، سنوات تحصیلی تا ۲ ترم افزایش می یابد ، لیکن مشمول تا پایان خدمت یا اخذ معافیت دائم از خدمت ، مجاز به ادامه تحصیل نخواهد بود.

گردآورنده:

حسین گل صنم لو

کارشناس نظام وظیفه دانشگاه آفاق